

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Commissie Wetsvoorstellen

Aan de Vaste commissie voor Financiën van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
mr. R.F. Berck
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 18 januari 2016

**Betreft: Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde
van Belastingadviseurs op Kamerbrief oplossingsrichtingen pensioen eigen
beheer van 17 december 2015 (33 752-AB)**

Geachte leden van de Commissie,

De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: de Orde) heeft met belangstelling kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van Financiën van 17 december jl. inzake de oplossingsrichtingen voor het pensioen in eigen beheer (hierna: de Brief). De Brief geeft de Orde aanleiding tot het plaatsen van een aantal opmerkingen. Hieronder worden eerst drie speerpunten genoemd. Vervolgens wordt nader ingegaan op deze en andere punten.

A. Speerpunten

- Als een directeur-grootaandeelhouder (hierna: DGA) een oudedagsvoorziening wil opbouwen, zijn er momenteel weinig reële alternatieven behoudens het pensioen in eigen beheer (hierna: PEB). Uitfasering van het PEB kan ertoe leiden dat de DGA onvoldoende voor zijn oude dag spaart.
- De staatssecretaris heeft een fiscaal gefaciliteerde afkoopregeling voor ogen bij het uitfaseren van het PEB. De Orde heeft grote twijfels bij de effectiviteit van de beoogde afkoopregeling.
- De Orde is met de staatssecretaris van mening dat uitfasering van het PEB de voorkeur geniet boven het oudedagssparen in eigen beheer (hierna: OSEB), mits uitfasering van het PEB op een juiste wijze wordt vormgegeven.

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB toetst fiscale wetsvoorstellen op strijdigheid met het recht, effectiviteit en efficiency, terugwerkende kracht, uitvoerbaarheid, administratieve lastendruk en fiscaal vestigingsklimaat.

1

B. Technisch commentaar**1. Alternatieve vormen van pensioenopbouw door de DGA**

In paragraaf 1 van de Brief worden diverse redenen genoemd waardoor het PEB minder aantrekkelijk is dan in het verleden. Nagenoeg al deze argumenten houden verband met het PEB als fiscale aftrekpost. Naar de mening van de Orde wordt daarmee ten onrechte voorbij gegaan aan het feit dat DGA's het PEB primair als oudedagsvoorziening beschouwen.

Behoudens het PEB heeft de DGA momenteel enkel de keuze om zijn pensioen bij een verzekeraar onder te brengen. Na uitfasering van het PEB heeft de DGA, ook met inachtneming van producten uit de derde pijler van het stelsel van oudedagsvoorzieningen, een zeer beperkt aantal keuzemogelijkheden voor een gedegen oudedagsvoorziening. Dit kan ertoe leiden dat de DGA wordt ontmoedigd om voor zijn oude dag te sparen en dit laatste dan ook niet (voldoende) doet.

De Orde verneemt graag of de staatssecretaris bereid is om het mogelijk te maken dat het pensioen van de DGA, evenals het pensioen van 'reguliere' werknemers, bij een premiepensioeninstelling kan worden ondergebracht. Met verwijzing naar voetnoot 14 van de Brief verneemt de Orde tevens graag of het mogelijk wordt dat banken pensioen mogen uitvoeren en zo ja, of dit alleen voor de DGA of ook voor 'reguliere' werknemers geldt, en of dit alleen voor pensioen of ook voor lijfrenten geldt.

2. Vergelijking OSEB en uitfaseren PEB

In paragraaf 1 van de Brief worden diverse redenen genoemd waarom het PEB minder aantrekkelijk is dan in het verleden. De Orde constateert dat een aantal van deze argumenten voor het eerst nadrukkelijk genoemd worden door de staatssecretaris. Daarbij doelt de Orde met name op de planningsmogelijkheden in de sfeer van de erfbelasting en reparatiewetgeving bij afkoop en emigratie. De Orde is met de staatssecretaris van mening is dat het PEB mede door bovengenoemde redenen een minder aantrekkelijk fiscaal instrument is dan in het verleden. Deze maatregelen hebben naar de mening van de Orde echter wel bijgedragen aan het moeten aanwenden van het PEB waarvoor het PEB is bedoeld, te weten een oudedagsvoorziening.

De Orde kan zich grotendeels vinden in de argumenten die in paragraaf 1 van de Brief worden genoemd. De Orde ziet echter niet goed in waarom deze argumenten, behoudens het hierna te bespreken argument van de eenvoud, voor uitfasering van het PEB in plaats van de invoering van het OSEB pleiten.

In paragraaf 5 en bijlage 1 van de Brief worden het OSEB en het uitfaseren van het PEB met elkaar vergeleken. Hieruit leidt de Orde af dat de voorkeur van de staatssecretaris voor uitfasering van het PEB in plaats van het OSEB, met name gebaseerd is op het argument van de eenvoud. De Orde merkt in dit verband op dat het niet aanbieden van een fiscale faciliteit (nagenoeg) altijd in eenvoudigere wetgeving resulteert dan het wel aanbieden van een fiscale faciliteit. De Orde meent daarom dat het argument van de eenvoud nuancering behoeft. De Orde verneemt daarom graag of

er nog andere argumenten zijn ter onderbouwing van de voorkeur van de staatsecretaris voor uitfasering van het PEB in plaats van het OSEB.

3. Effectiviteit beoogde fiscaal gefaciliteerde afkoopregeling

In paragraaf 3 van de Brief geeft de staatssecretaris aan dat hij een fiscaal gefaciliteerde afkoopregeling voor ogen heeft bij uitfasering van het PEB. Kort gezegd voorziet de beoogde afkoopregeling in een heffing van maximaal 52 procent over 80 procent (= maximaal 41,6 procent) van de fiscale waarde van het PEB. Echter, het is de Orde niet duidelijk of alle DGA's met een PEB daarvan gebruik kunnen maken. De Orde verneemt daarom graag of de beoogde afkoopregeling ook geldt indien opbouw van het PEB reeds is stopgezet, het PEB is ingegaan en/of het PEB (deels) is herverzekerd.

De Orde constateert dat de beoogde afkoopregeling vergelijkbaar is met de afkoopregeling ten behoeve van het afschaffen van de stamrechtvrijstelling per 1 januari 2014. De Orde verneemt graag hoeveel procent van de vennootschappen die gebruik konden maken van de afkoopregeling voor de stamrechtvrijstelling, daadwerkelijk van deze regeling gebruik hebben gemaakt.

In zijn brief van 2 juni 2014 inzake het PEB heeft de staatssecretaris aangegeven dat volgens de meest recente cijfers 28 procent van de vennootschappen met een PEB in een situatie van onderdekking verkeert, indien de onderdekking op basis van fiscale grondslagen wordt bepaald. Dit percentage loopt volgens de hiervóór genoemde brief op tot 59, indien de onderdekking op commerciële grondslagen wordt bepaald. Behoudens het grote aantal vennootschappen dat in staat van onderdekking verkeert, geldt dat veel vennootschappen die een PEB uitvoeren, relatief weinig liquide middelen hebben. De Orde verwacht daarom dat niet veel DGA's gebruik zullen kunnen maken van de afkoopregeling. Daarnaast acht de Orde de aldus geldende belastingdruk van effectief maximaal 41,6 procent te hoog, nu pensioen in de regel effectief gemiddeld belast wordt tegen een percentage van circa 30.

Met inachtneming van het bovenstaande heeft de Orde grote twijfels bij de effectiviteit van de beoogde afkoopregeling. De Orde verneemt graag of de staatssecretaris deze visie deelt. Tevens verneemt de Orde graag of de staatssecretaris bereid is om een belastingtarief te hanteren dat lager is dan het maximale tarief van 52 procent, of dat de staatssecretaris bereid is om een heffingsgrondslag te hanteren die lager is dan de beoogde 80 procent van de fiscale waarde van het PEB. Voorts verneemt de Orde graag of de staatssecretaris bereid is om bij de vormgeving van de beoogde afkoopregeling (meer) rekening te houden met de (fiscale) waarde van de bezittingen van de vennootschap die een PEB uitvoert, en of het mogelijk wordt om (renteloos) uitstel van betaling te krijgen indien gebruik wordt gemaakt van de fiscaal gefaciliteerde afkoopregeling.

4. *Positie (ex-)partner*

Het PEB valt onder de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. Dit heeft mede tot gevolg dat afkoop van het deel van het PEB dat na scheiding toekomt aan de ex-partner, naar de mening van de Orde enkel met instemming van de ex-partner kan worden afgekocht. Het is echter goed denkbaar dat een ex-partner de benodigde instemming niet geeft. Nu kan daartegenin worden gebracht dat, vergelijkbaar met instemming van ‘reguliere’ werknemers bij aanpassing van een pensioenregeling, de ex-partner een financiële compensatie kan worden geboden om instemming alsnog te verkrijgen. Echter, een dergelijke compensatie is in principe alleen mogelijk indien de vennootschap die het PEB uitvoert, voldoende middelen heeft. Zoals in onderdeel 3 van dit commentaar besproken, is dit laatste helaas vaak niet het geval.

Met inachtneming van het bovenstaande is de Orde van mening dat de effectiviteit van de beoogde fiscaal gefaciliteerde afkoopregeling wordt beperkt door de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. De Orde verneemt graag of de staatssecretaris deze visie deelt en zo ja, of het mogelijk wordt om enkel het deel van het pensioen dat na toepassing van bovengenoemde wet aan de DGA toekomt, af te kopen.

Het is eveneens de vraag of de partner van een DGA moet instemmen met afkoop. Graag verneemt de Orde of het naar de mening van de staatssecretaris noodzakelijk is dat ook de partner instemt, alvorens tot een fiscaal gefaciliteerde afkoop wordt overgegaan. Tevens verneemt de Orde graag wat de rechten van de partner zijn bij het afkopen van het PEB zonder instemming van de partner en de DGA en deze partner vervolgens scheiden.

5. *Conserverende aanslag voor pensioen bij emigratie*

Iedereen die in Nederland fiscaal gefaciliteerd pensioen heeft opgebouwd en emigreert, ontvangt in principe een conserverende aanslag voor pensioen bij emigratie zoals bedoeld in de artikelen 3.83 en 3.126 Wet inkomstenbelasting 2001. Deze conserverende aanslag heeft enkel nut in het geval van het pensioen in eigen beheer. Het pensioen van ‘reguliere’ werknemers valt immers onder de Pensioenwet en kan hierdoor niet worden afgekocht. De Orde neemt aan dat de staatssecretaris bereid is om de conserverende aanslag voor pensioen bij emigratie af te schaffen als het pensioen in eigen beheer wordt uit gefaseerd en ontvangt hiervan graag een bevestiging.

6. *Voorkeur voor uitfasering van het PEB*

De Orde is met de staatssecretaris van mening dat uitfasering van het PEB de voorkeur geniet boven het OSEB, mits uitfasering van het PEB op een fiscaal voldoende aantrekkelijke wijze wordt vormgegeven. Onder het op een fiscaal voldoende aantrekkelijke wijze vormgeven van uitfasering doelt de Orde met name op een fiscaal gefaciliteerde afkoopregeling die effectiever is (oftewel tot een beduidend lagere belastingdruk leidt) dan hetgeen in de Brief wordt voorgesteld, alsmede de introductie van een alternatieve vorm van pensioenopbouw voor de DGA. Mocht het onwenselijk of onmogelijk zijn om uitfasering van het PEB op een fiscaal voldoende aantrekkelijke wijze vorm te geven, dan gaat de voorkeur van de Orde uit naar het OSEB.

De Orde suggereert de Staatssecretaris om een reactie te verzoeken op de hiervóór aangegeven punten.

Een afschrift van deze brief is heden verzonden aan de Staatssecretaris van Financiën. Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

mr. M.V. Lambooy
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen